

हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (रत्नागिरी जिल्हा)

(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि
भारत मौसम विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

फोन नं.: (०२३५८) २८२३८७

ई-मेल: dpl.amfu@gmail.com

अंक १०४/२०२०

दिनांक २९/१२/२०२०

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविद्या विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविद्या विभाग
९४२२३७४००९

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविद्या विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक २३/१२/२०२० ते २९/१२/२०२०)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक ३०/१२/२०२० सकाळी ८:३० पासून ०३/०१/२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
(स्त्रोत: कृषि हवामान वेधशाळा, कृषि विद्या विभाग, कृषि महाविद्यालय, दापोली)								(स्त्रोत: प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई)				
२३/१२	२४/१२	२५/१२	२६/१२	२७/१२	२८/१२	२९/१२		३०/१२	३१/१२	०१/०१	०२/०१	०३/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३२.०	३१.९	३२.९	३३.५	३३.५	३२.५	३१.७	कमाल तापमान (अं.से)	३३	३५	३४	३४	३३
९.४	११.४	१३.५	१४.२	१४.४	१३.८	१२.३	किमान तापमान (अं.से)	१९	२१	२१	२०	२०
०	०	०	०	०	०	०	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ
८८	९५	९४	९६	९६	९४	९५	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	६९	५८	६५	६३	५९
८५	८७	७९	६७	६६	७७	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	३५	२९	३६	३४	२९
२.१	२.२	२.१	१.७	१.८	२.०	२.३	वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	६	८	८	७	७
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	वाऱ्याची दिशा	ई.पू.	पू.	पू.	पू.	पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवडयातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०२० पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा				
०.०							४१४५.४	५१३०.९				

हवामान सारांश /ईशारा

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार रत्नागिरी जिल्ह्यात दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० पासून ते ३ जानेवारी, २०२१ दरम्यान किमान तापमानात टप्पा टप्प्याने वाढ संभवत असून आकाश निरभ्र राहील.
--------------	---

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
भुईमुग	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> भुईमुगावर पाने पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असून या किडीच्या अळ्या पानांचा वरचा पापुद्रा पोखरून आतील भाग खातात आणि नंतर शेजारील पानांच्या गुंडाळ्या करून त्यात राहून उपजीविका करते परिणामी पाने वाळतात. किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास नियंत्रणासाठी क्विनोलफॉस २५ टक्के प्रवाही २० मि.ली. किंवा लॅम्बडासायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	पालवी ते मोहोर अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> बांगे फुटण्याच्या अवस्थेत असलेल्या आंब्यावर तुडतुड्यांचा आणि भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने कीड व रोगाच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडासायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. + हेक्झाकोनाझोल ५% प्रवाही ५ मि.ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. मोहोर फुटलेल्या आंबा बागेमध्ये मोहोरावर तुडतुडे, मिजमाशी इ.किडींचा तसेच भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने मोहोर फुलण्यापूर्वी तुडतुडे आणि मिजमाशीच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रीड १७.८ टक्के प्रवाही ३ मि.ली. प्रति १० लिटर पाणी आणि भुरी

		<p>रोगाच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोनेझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (टीप: मोहोर नुकताच फुलत असताना ते फलधारणा होईपर्यंत कीटकनाशकाची फवारणी टाळावी. फवारणी करणे गरजेची असल्यास बागेतील परागीकरण करणाऱ्या कीटकांवर होणारा परिणाम टाळण्यासाठी परागीकरणाचा कालावधी वगळून सकाळी ९.०० ते १२.०० किंवा सायंकाळी ३.०० वाजल्यानंतर फवारणी करावी.) मोहोर फुलण्यापूर्वीच्या अवस्थेत वर नमूद केलेली फवारणी घेतली असल्यास पुन्हा फवारणी घेवू नये.</p> <ul style="list-style-type: none"> शिफारशीत दिलेली कीटकनाशकाची/बुरशीनाशकाची मात्रा ही मनुष्यबळाने वापरण्यात येणाऱ्या पंपासाठी आहे. निरभ्र आकाश व बाष्पीभवनात वाढ संभवत असल्याने नवीन लागवड केलेल्या आंबा कलमांना पहिली तीन वर्षे पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच जोडाच्या खाली बुंध्यावर येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. पहिल्या वर्षी आठवडयातून एकदा तर दुसऱ्या वर्षी पंधरा दिवसातून एकदा व तिसऱ्या वर्षी महिन्यातून एकदा प्रत्येक कलमांना ३० लिटर पाणी द्यावे.
काजू	मोहोर ते फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> मोहोर अवस्थेत असलेल्या काजू पिकावर ढेकण्या व फुलकिडीच्या वाढीसाठी हवामान अनुकूल दिसत असल्याने या किडीच्या बंदोबस्तासाठी मोहोर फुटण्याच्या वेळी प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फळधारणा झालेल्या काजूच्या फळांवर ढेकण्या व फुलकिडीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडीच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. किंवा असिटामिप्रीड २० टक्के एसपी ५ ग्रॅम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत). टीप: ढेकण्या किड सकाळी आणि संध्याकाळच्या वेळेस सक्रीय असल्याने किडीच्या प्रभावी नियंत्रणासाठी फवारणी शक्यतो सकाळी १०.०० पूर्वी किंवा सायंकाळी ४.०० वाजल्यानंतर करावी. फवारणी घेतली असल्यास पुन्हा फवारणी घेवू नये. काजू बियांचे उत्पादन व बियांचे आकारमान वाढविण्यासाठी प्रति झाड ताज्या किंवा आठ दिवसापर्यंत साठविलेल्या २५ टक्के गोमुत्राच्या ५ लिटर द्रावणाची फवारणी आणि २५ टक्के गोमुत्राच्या १० लिटर द्रावणाची झाडाच्या बुंध्यामध्ये जिरवणी करावी. निरभ्र आकाश व बाष्पीभवनात वाढ संभवत असल्याने नवीन लागवड केलेल्या काजू कलमांना पंधरा दिवसाच्या अंतराने १५ लिटर पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच जोडाच्या खाली बुंध्यावर येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी.
नारळ	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> नवीन लागवड केलेल्या नारळ बागेत तीन ते चार वर्षे वयापर्यंतच्या माडाना ६ ते ७ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच पूर्ण वाढलेल्या माडांना जमिनीच्या मगदुराप्रमाणे ५ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. आळ्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाच्या शेंड्या पुराव्यात आणि झावळ्यांचे आच्छादन करावे. नारळावर रुगोज चक्राकार पांढरी माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असून या किडीची पिल्ले आणि प्रौढ पानांच्या खालील बाजूस राहून रस शोषण करतात. तसेच माशी गोड चिकट स्त्राव सोडत असल्याने त्यावर वातावरणातील बुरशीची वाढ होवून पाने काळी पडलेली दिसतात. या किडीच्या व्यवस्थापनासाठी माडावर ५० मि.ली. कडूलिंब तेल (०.५ टक्के प्रवाही) प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणे १५ दिवसांच्या अंतराने तीन फवारण्या प्रेशर पंपाने कराव्यात. तसेच पानांवर वाढलेल्या काळ्या बुरशीच्या नियंत्रणासाठी स्टार्चच्या १ टक्के तीव्रतेच्या (१० ग्रॅम किंवा १० मि.ली. प्रति लिटर पाणी) द्रावणाची फवारणी करावी
सुपारी	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> सुपारीची काढणी घडाची संपूर्ण फळे नारंगी रंगाची झाल्यावर काढणी करावी. काढणी केलेल्या फळांवरील सालीचे पट्टे काढावेत आणि फळे उन्हात ४० ते ४५ दिवस वाळवावेत. सुपारीच्या ३ वर्षावरील प्रत्येक झाडास डिसेंबर ते जानेवारी महिन्यात १६० ग्रॅम युरिया आणि १२५ ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटश असा खताचा दुसरा हप्ता झाडाच्या बुंध्या पासून १ मीटर अंतरावर बांगडी पद्धतीने चरात देवून चर बुजवून घ्यावा. वर दिलेली खताची मात्रा तीन

		<p>वर्षापेक्षा कमी वयाच्या लागवडीस देताना पहिल्या वर्षी १/३ पट आणि दुसऱ्या वर्षी २/३ पट या प्रमाणे देण्यात यावी.</p> <ul style="list-style-type: none"> बाष्पीभवनात वाढ संभवत असल्याने सुपारी बागेस ६ ते ८ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
मिरची	फुलधारणा	<ul style="list-style-type: none"> मिरची पिकावर फुलकिडे, कोळी व पांढरी माशी ई रसशोषक किडीमुळे चुरडा मुरडा या रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असून किडी पानातील रस शोषून घेतल्याने मिरचीची पाने सुरकुतून त्यांची वाढ खुंटते. यासाठी गोमुत्र १० टक्के आणि अझाडीराक्टीन १००० पी.पी.एम. ३ मि.ली. प्रति लिटर पाण्यातून आलटून पालटून सात दिवसांच्या अंतराने फवारणी कराव्यात. मिरची पिकास ४ ते ५ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. मिरची पिकाला फुले धरण्याच्या वेळी नत्र खताची दुसरी मात्रा ३ ग्रॅम युरिया प्रती रोप या प्रमाणे खताची मात्रा द्यावी.
हळद	कंद अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> हळदीचे गड्डे पक्के झाल्यावर हळदीची पाने पिवळी पडून सुकू लागतात. हळद काढणी अगोदर जमिनीच्या मगदुरानुसार १५ दिवस ते १ महिना पिकास पाणी देणे बंद करावे.
कोबी	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> कोबी लागवडीनंतर २० ते २५ दिवसांनी खुरपणी करून रोपांना मातीची भर द्यावी. तसेच नत्र खताची दुसरी मात्रा एकरी ३५ किलो युरिया देण्यात यावी. कोबी पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
कलिंगड	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> कलिंगड पिकास ४ ते ५ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.</p> <p>अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा.</p>		